

Nro. 4.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Köze Bétsben, Kedden Juliusnak 13. ik napján

BCU 1802 ik évfolyamában. Library Cluj

Olasz Ország.

Károly Emmanuolnek Szárdiniai Királyságról
lett önkényén való lemondásáról, ekként szól-
nak a' múlt Junius hólnapi Maylandi levelek :
„Két Rómából és Nápolyból ide jött Kurirok,
erről való tudósítást hoztak Melzi Vice - Praesi-
densünknek, hogy Károly Emmanuel Szárdiniai
Király maga királyi tronusát önként oda hagy-
ta, 's maga testvér öttének Victor Emmanuel Ka-
jetan Aostai herczegnek engedte azt által. — Mi-
vel a' Piemonti herczegségnek jövődöbéli sor-
sa még ekkoráig is a' bizonytalanság homályás
ba vagon el rejtve: szükségesnek tartatott ezen
történetet az Olasz Respublika Párisban lévő köp-

D

vetjének, polgár Marescalchinak tudtára adni. *Károly Emmanuelnek* Nápolyban meg holt feleségén való keserülégre, gyermeketlensége, 's több kedvetlen történetek határozták őtet ezen lépés tételre. Ő 1796 ik esztendő, Octob. 16-ik napján kezdett uralkodni, de tsak hamar azután, minekutánna Országának nagyobb részét el vesztette, és mind Szabaudiát, mind Piemontot a' Frantzia Respublikának engedni kénytelenítettett volna, 1798-iknak December hólnapjában, a' Szárdiniai szigetnek fő városába *Cagliariába*, onnan, a' következő esztendőben *Florentziába*, onnan *Romába*, onnan *Frascatiba*, onnan 1801-ikben Nápolyba és *Casortába*, 's végtére, a' múlt Majusban ismét Rómába ment. Itten mondott le az uralkodásról, és azon Aktát, a' melly szeréent az Ország lást az Aostai herczégnek által engedte, és maga Status Titoknokja Gróf *Chalembert* által testverjének Nápolyba küldötte, *Colonna* és *Doria* Olasz hercegeknek, mint tanúknak jelenlétekben, tulajdon keze alá irásával is meg erősítette. — Maga Majus 24-ikén, 1751-ik esztendőben, az Aostai herczeg pedig Julius 24-ikén 1759-ben született e' világra. — Magános életének hátra lévő részét Rómában, a' *Colonna* hercegi polotában kívánnya el tölti, és így haszontalan költött hir az, hogy ő Felsége Kardinális akarna lenni. — A' Királyi tituluft, hólta napjaig meg tartya. — A' mostani Sz. Pápával VII. Piuszal személyes baratságban él. — Az öttse, a' kit, magának a' Királynak lemmi férfi gyermeki nemlétvén, a' Szárdiniai Királyság mindenkor illetett volna, gyakorta, nevezetellen testvér bátyjának Nápolyban való mulatása alatt, részt vett az uralkodásban. Meg tartásra méltó dolog, hogy az ő nagy attyának az attya, ugymint *H. Victor Amadeus* elsőben Siciliai, azután első Szárdiniai Király, 1730 ik esztendőben, September 3-ik

napján, még életében első szülött fiának, III. Károly Emmanuelpnek engedte az országgláff. A' Szárdiniai új Király, minden ministereket, külföldi udvaroknál lévő követeket, és udvari tiszteket meg hagyott, 's meg erősítet hivatáljaikban.

Károly Emmanuel Királynak azon levele, mellyet ő, maga kedves felesége halála után, Florentinai Kamaras úrnak, Gróf Gvadagninak írt volt, a' Maylandi 21 ik Juniusi újság levelekbe is bé van iktatva. Ezen levelében a' többi közt ekként írt a' nevezett király: „Nemes érzékenysü barátom! Reménylem, Kigyelmed is részt fog azon kesererüfégeben venni, a' melly kedves feleségem halálából reám hárámlott. — Ő volt nékem e' vilagon leg drágább klénodiumom, ő volt nékem anyám s barátném, a' ki inkább az égért, az angyalokért, mint sem ezen világért, a' mellyben mi nyomorgunk, teremtetett vala. Aldott légyen az Ur, a' ki 26 elztendőig, és 6 hónapokig, és így tovább mint sem erdemlettem volna, engedte ötet enyéem. — Nékem, volt az ő szép szemeit, melyek tsak az egekre, és reám voltak függesztve, bé nyomni fájdalmas szereztsém. Az ő szép ábrázatjat és kezeit én száratgattam ajakimmal. — Szemeinek utólló pillantatját is reám és a' felsülokre függesztette, 's azután a' jobb áltre által ment s. a. t. “

Még egy szót erről az országglásról lemondott Királyról. Addig, míg a' Szárdiniai monarchia előbbi valóságára állta fog állítatódni, elztendönként 20000 arany penziója jár elztendönként.

Nem régiben olly Kir. rendeléff adatott ki a' Hetrúriai Király, hogy a' Florentzial Tanács, mint a' Toskánai Statusnak képviselője, a' több Florentzial polgári előjárókkal együtt, Junius 24-ik napján újobban esküdjön meg hivségére. Ezen ceremóniának végbe menetelén, a' királyné, és

a' korona örökös herczeg is jelen lesznek, és sok pénzt hánynak ki a' nép közzé.

A' Hetruriai Királynak azon rendelkezéseit, a' mellyeket ő az egyházi dolgokra nézve, a' múlt Aprilis 12-ik napján közönségesekké tétetett, sok Olasz, Frantzia, Német, és más nemzetbeli közönséges újság levelek marczongották és ótsárlották, azt mondván, hogy azáltal Clerus hatalma nevedjen, és hogy a' régi ostobaság vissza állítsék azon különben tudományáról és mesterségeiről igen nevezetes Státusban. — Ezen ótsárlásoknak meg tzáfolásokra, és azon Hetruriai Kir. rendelkezéseknek meg igazításokra, a' 21-ik Juniusi Florentziai közönséges újság levelekben hozzaszias apologia tétetett közönségessé, mellynek rövid summája ebből áll, hogy azon Királyi rendelkezés nem más légyen, hanem az, a' mellyet annak volt uralkodó fejedelme, Ausztriai *Ferdinánd* Toskánai nagy és fő herczeg, 1793-ik esztendőben ki adott, a' melly idő pontjától fogva, minden új könyveknek meg vizsgálata a' papságra volt bízva, né hogy az Olasz Országban ki adott sok tsábító könyveknek olvasása által a' Toskánai ifjuság is meg vesztegetődjön. — Végtere arról tézzen emlekezetet, hogy a' Medices Királyi familiának uralkodása alatt, a' melly a' Római Sz. Szék eránt határ nélkül való tisztelettel 's engedelmefféggel viseltetett, és a' mellyből 4 Római Pápak, és számos Kardinálisok származtak, leg jobban virágoztak a' tudományok és szép mesterségek; ellenben ma, a' midőn a' megvilágosodással dítsekszik e' világ, allig lehet a' Toskánai Státusban egy két valóságos tudós embert találni.

A' 21-ik Juniusi Génuai tudósítások szerént, következő nevezetesebb tziikelyei vagynak a' Liguriai új Constitutiónak 1) A' Dozsének 50 ezer lire fizetése légyen esztendőnkent — 2) A' Sena-

tus 4 Osztályai Előülőinek 9000, a' több Senatoroknak pedig 6000 — 3) A' 72 személyből álló törvénytevő Tanátsnak semmi fizetése nem lé-
 4) A' végre hajtó Tanáts a' Dozséból, a' 4 Előülőkből, és a' 4 Senatorból fog állani. —
 5) Ezekon kívül még egy nagy Tanáts fog lenni, a' melly 300 birtokosokból 200 kereskedőből, és 100 Tudósból fog állani. — 6) A' nemesi rang végképen el töröltetik. — *Cattaneo Ferencz*, gya-
 korta változó egesége miatt, a' néki ajánlatott Dozsei hivatalt fel nem válalta.

Helvétziai Respublika.

A' Bernai 30-ik Juniusi tudósítások szerént, már el el vált Walliseriandnak, vagy Wallesiának a' dolga. Ezen szabad Respublikátskának Bernában lévő deputatusai, és az ott lévő Frantzia követ következő pontokból álló Concor-
 datumra, avagy Egyeslégre léptek egymás közt:
 1) Wallésia, a' Helvétziai, Frantzia, és Olasz Respublikáknak óltalma alatt és garantirozása mellett szabad, és mástól nem függő Status fog lenni. — 2) A' Frantzia Respublika hadi seregei mindenkor szabadon által utazhatnak a' Wallésiai Respublika földjén, a' Simplon hegyén tsinált Országos úton. — 3) Mindazáltal az által már-
 firozó Frantzia fegyveres nép mind kvártelyáért, mind az annak adatandó eleségért kész pénzfel fizessen, és semmi terhére ne legyen a' lakosoknak. — 4) Minden Wallésiában lévő közönséges utakat, magok költségeiken jó állapotba tartssanak a' lakosok; ellenben a' Simplon hegyen tsinált Országos utra a' Frantzia és Olasz Respublikák viselnek gondot. — 5) A' Wallésiai lakosok, magok földjökön, magok fogják a' közönséges bátorságot fenn tartani, hogy ekképen sem az utafok, sem a' portékák meg ne károsodja-

nak. — 6) A' Wallestai Respublika arra köte-
lezi magát, hogy a' szomszéd Státusokkal leen-
dő egyességre sem semmi utakat nem készít, sem
a' Frantzia és Olasz Respublikák meg egyezé-
sék nélkül semmi harminzadot, és vámot nem
kiván — 7) Ezen egymással szövetséget kötött Res-
publikák, mindenik a' nékie esendő részben posta-
szekereket állítanak fel. 8) A' Simplon és Sz. Ber-
nát hegyeken lévő vendégfogadók mindenkor jó
állapotba tartatódjanak. — 9) Walleziának min-
denkor jussa legyen arra, hogy másoknak hadi
szolgálatjokba fegyveres népet bocsáthasson. —
10) A' Frantzia és Olasz Respublikákon kívül
semmi más Hatalmassagnak követjeit, minifter-
jeit és Agenseit bé ne fogadja Waléczia magához,

A' Helvétziai Respublikának Bácsben lévő
követjét, polgár *Diesbachot*, némellyek azzál
vádolván, hogy ő azon Respublikának jelenvaló
Kormányfőjekje ellen izóllott vő'na; a' Helvétziai
Sztu. Toknaktól, polgár *Müller Friedberg-*
től köv-kezendő foglalattú levelet vett a' múlt
Májusnak 26-ik napján:

„A' Kigyelmednek hozzám küldött leveléből
értesére esvén az a' Helvétziai Kormányfőeknek
hogy Kigyelmed ezen Respublikának jelenvaló al-
ko mányával meg nem elégfek, az ide zárt vég-
zés mellett azt adatja Kigyelmednek általam tud-
tára, hogy eddig viselt minifteri rangjától meg-
fosztatik, és hogy eddig viselt követségéről szá-
mot adhasson, hazajába vissza jönni parantsoltatik
s. a. t. Költ Bernában Majus 26-ik napján 1802-
esztendőben.

Erre polgár *Diesbach* hosszas választ kül-
dött; mellynek rövid foglalattya ide megyen ki:

„Azokat a' személyeket, úgymond, a' kik
Aprilisnek 17-ik napjától fogva, Helvétziai Kor-
mányfőeknek nevezik magokat, én azoknak lenni
nem esmérem, tartozó kötelelégem szerént nem is

esmérhetem, következésképen tselkedeteimről nékik számot adni nem is tartozók. — Mivel a' Constitutionalís első Landammann, az az, helytartó, polgár *Reding* adott nekem követtségbéli hatalmat, ő pedig azt még ekkorig töltem vissza nem vette: múltán vétkes engedetlenséggel, sőt pártossággal lehetne engemet vádolni, hogyha másoktól vennék arra parantsolatot, miként misellyem magamat, és ha másoknak, kivált az ő véle ellenkezősnek szolgálni kívannék. Mily helyt ő ezen hivatalom helyéről, a' melyre ő engemet helyheztetett, engemet vissza hív, vagy nekem ő maga tudtomra adja azt, hogy ő első Constitutionalís Landammann többé lenni nem akar, azonnal Helvétziai meg hatalmazott miniszternek magamat tovább nem tartom. De mivel a' még meg nem történt, én is mostani örálló helyemet senkinek másnak parantsolatjára el nem hagyhatom, 's el hagyni nem is akarom. — Velem hasonló indulat által lelkesítetik az én Követségem Tanátsofja polgár *Lentulus* s. a. t. *Költ Bécsben, Junius 9-ik napján, 1802 ben.*

Nagy Britannia.

I. *Sandor* Orosz Császár csak azoknak az Anglusoknak ad a' maga Statusaiba való bemenetelre és az ott való mulatásra engedelmet, a' kiknek a' Londoni Kormányfőnek arra szabadságot és passuslevelet ad. Hasonló rendelkezések tétettek Párisban a' Frantzia Országba utazni kívánó Anglusokra nézve.

A' Skótziai, nevezetessen a' *Glasgoviai* kereskedők és polgárok, köz meg egyezéssel azt végzették Junius 8-ik napján, hogy Pitt's Ex-miniszternek emlékezet ofzlopot emeljenek Glasgoviában, a' mellynek el készíttetésére szép summa pénzt szedtek magok közt ölzve. Egyizersmind

hozzá küldött 's ezt jelentő levelekben azt kérték, hogy személyes jelenlétével tisztelességgel meg az ő városokat.

Néhány Londoni közönséges levelek azt hirdetik, hogy valameddig a' Francia Respublika és Anglia közt való kereskedésbéli trakta, a' mellyenn polgár *Otiso és Montbrat* most szorgalmatoslan munkálodnak, végbe nem megyen, addig a' Londoni udvarhoz rendelt Fr. követ, Gen. *Andreossy* oda nem is megyen. Ez a' mostani commercialis trakta, az 1786 - esztendőbéli, a' mint hírlélik, nagyon fog különbözni.

Angliának Botány. Bayi coloniája, a' hová tudniillik a' Status rabjait szankcivetésbe küldeni szokták, egy jó utat talált Polynéziaqak *Otaheite* nevezetű szigetébe, a' melly másként György szigetének is neveztetik, azért, mivel II. György Anglus király uralkodása alatt, nevezetesen, 1766 - ik esztendőben találtatott az fel a' déli tengerben. — Onnan, tudniillik Otahejtéből, sok serélt hajtanak Botány - Bayba, és e' két Coloniának lakosi egymás eránt jó baratsággal viselteinek.

Az Angliai Alsó Parlamentumnak mostani antiministeriális tagjai azon munkálódtak, hogy *Sheridánt*, *Fox* úr kedves barátját azok között ki rekesztették, a' kik az új Parlamentumnak tagjaivá fognak választódni. De a' nemes gondolkozású és igaz hazafiúi burgoságú *Addington* első Status minister, azoknak ártalmas fel tétéleket meg akadályoztatta, és világosan azt mondotta *Sheridan* felől, hogy ő, a' négy utolsó Parlamentumban, a' maga hivatallyát dicsőffégesen viselte. Azok közt a' képviselők közt, a' kik az új Parlamentumnak tagjaivá választódnak, számosan lesznek olyanok, a' kik a' kereskedés ügyét szíveken fogják viselni. — Sokan azt állattják Londonban, hogy mind *Pitt*, mind *Dundas* Ex-

ministerek vissza fognának a' ministerlumba menni, az elsőbb Addington úr helyére, az utolsóbb pedig az Indiai dolgoknak folytatására. De mind a' Király, mind a' Parlamentumnak és népnek nagyobb része *Addington* ministerségével nagyon meg elégszik, az Indiai dolgokat is egy olly alkalmas személy folytattya most, hogy *Dundás* szolgálatjára a' kereskedés nem szorúlt.

Az Alsó Parlamentumnak 24. ik Juniusi ülésében azt projectalta, és sürgette *Wilberforce* úr, hogy *Schmith* Orvos Doctornak azon találmányáért, mellyet ő a' beteg házaknak salétrommal való fűtölésekre fel talált, és a' melly által minden ragadó nyavalyáknak merge meg fojtatik, illendő jutalom adatódjék. Ezen projectumot igazságosnak találván az Alsó Parlamentum, 5000 font sterlinget rendelt a' nevezett Orvos Doctornak jutalomúl. A' másféle fűtölésnek nemei, így szollott *Wilberforce* úr avval az alkalmatlansággal vannak öfzve kötve, hogy azokat a' betegek nem szenvedhetik, és fekvő helyeikről őket másuva kell vinni. Ellenben a' salétrommal való fűtölés senkinek semmi alkalmatlanságot nem okoz, és ez már napkeleti Indiában is gyakorlásba véteődött. E' nélkül az onnan veres tengeren Egyiptomba vitetett fegyveres népbe valósággal pestises nyavalya esett volna, ez által pedig olly állapotban tartott, hogy 600 ember közzül, egy hajón, három embernél több meg nem betegedett.

A' Juniusnak 22. ik napján tartott gyűlésben, az Angliai Status adosságot, költségeit, és jövedelmeit a' Financialis minister *Addington* úr, az Alsó Parlamentum eleibe terjesztette. E' szerént a' N. Britanniai Statusnak permanens és fundalt adossága, e' folyó 1802. ik esztendőben, Februarius első napján 489 millió, 418926, font sterlingre (az az, 4894 mil-

lió, 189260 Rh. forintra) ment az adóssága. (Perma nens adósságnak nevezetik Angliában az, a' melly nek le fizetésére a' Creditor a' Statu'tt soha sem kényszerítheti, és csak akkor fizetődik ki, a' midőn a' Statusnak ki fizetni tettzik. — Fundalt adósságnak pedig az nevezetik, a' melly nek ki fizetését, és interestjének rendes le tét-lét a' Parliamentum magára vállalja. Nem fundalt adósság az evvel ellenkező.) Ezen ret tentő adósságnak ki fizetésére ennek az egész summának egy 84-ik része, az az, 5 millió, 800000 font sterling rendeltetett esztendőként, 's ilyenképen, hogyha semmi akadály magát közben nem veti. és ha a' Status ennékutánna újabb adósságot tfinálni kénytelen nem leszen, 1843-ik esztendőre, az egész adósság ki fog fize tődni. — A' Statusnak nem fundalt adóssága 11 millió f. Sterlingnél valamivel többre megyen. — Tilzta Jövedelmei, a' múlt esztendőben 35 mil lió, 368376 font sterlingre ment — N Britan niának, Irlandiával együtt, e' folyó esztendőben, 66 millió, 271478 font sterlingre fog a' költsége menni, jövedelmei pedig, a' most költsön vett 25 millióval, és a' meg hatá rozott 5 millió betsü papiros pénz, 66 mil lió 821422 font sterlingre tétetődik. — A' Status nak békefélig esztendőkben való költségei, az in teresekkel egyetemben 30 millió, 7.6772 f. ster lingre fog ennékutánna menni, jövedelmei pedig, leg alább 32 millió, 208833 f. sterlingre. — Az Alsó Parliamentumnak egy nevezetes tagja Tier ney úr, mind ezekre azt jegyzette meg, hogy Ad dington miniszternek ezen számadása, és a' meg nevedést N. Britaonia kereskedésnek elő adá sa, az ő calculusával egészen meg egyez.

Német Ország.

A' tudományokat nagyon szerető, és a' tudos

embereket minden vallásbéli külömbiség nélkül egyaránt betsüllő Baváriai Vál. Fejedelem, a' Chemiai tudománynak maga Statusaiban leendő elő meneteleltése végett concursust hirdettetett ki, a' mellyben az, a' ki ezen tudományban való esméretének leg szebb probáit mutattya, a' Status kö'tségén az Európai tudó'sabb Országokba fog küldetni, olly véggel, hogy azokban a' leg jobb Chemiai intézeteket meg tanulhassa.

A' felső Palatinatusi, Neuburgvá osábantartott országos gyűlésben, a' többi közt következő hasznos végzések rétetődtek 1) hogy néhány nevelő házakra, és vasásnapokon tartandó iskoláknak építelésére 75000, egy *Neuburghan* leendő bibliotékának építésére 500, és annak elztendőnkent leendő öregbitésére 5000, a' Donaumoosi új coloniáknak számokra 20000 foriatok adattassanak.

Egynéhány közönséges újság levelek említették I. Sándor Orsz. Császárnak azon különös kegyelmességét, mellyel Ő Felsége volt Tanítója, és nevelője, Helvétziai Ex: Director Generál *Laharpe* eránt viseltetett. Minthogy töbnire hibások voltak ezek az előadások, szükségesnek itiljük azokat, a' mellyeket *Laharpe* Berlini egyik barátjának írt, az Olvasó Publicummal közleni.

A° Császár, így ír *Laharpe* Berlini barátjának, az én penzionat 5000 rubelre szaporította, 's egyszersmind azt is meg parantsolta, hogy mindenkor pengő pénzben fizessék ki. Feleségem halálom után, ezen penzionak felét fogja venni, Nékem a' maga képét egy igen betses kövekkel ki rakott gyűrűben ajándékozta, feleségemet pedig a' Császárné szép fülönfüggőkkel tisztelte meg. — Az özvegy Császárné is szép ajándékokat adott nekem. — Utazásomra 2000 aranyat szettetett ki a' Császár. Mindenek feleit való az, hogy

erántam való kegyelmességének igen sok és szembe ötlő próbáit adta.

Berlinben, a' múlt Junius 27-ik napján írtóztató jég eső esett, olyan, a' miuéműre a' most élő emberek nem emlékezhetnek. Az oda való 29-ik Juniusi közönséges levelek ekként írják azt le: „A' múlt vasarnap, úgymond, estéli 7. óra után, városunkat, és ezt az egész környéket rettenetes jég eső látogatta meg. Az esett jég nagylagára nézve a' galamb tojáshoz hasonló volt, és olly bövségben esett, hogy az utzák egészlen bé voltak jéggel fedezve.— Sok házaknak egészlen öszve törte az ablakjait, és minden kerti gyümölszöket öszve rontott. — A' nemzeti teátrumnak rézzel fedett fedelére olly zuhogással esett, hogy a' játtzó személyek belzédjeiket félbe szakasztani kéntelenitettek, sem senki azokat nem értvén s. a. t.

Hogyha a' nagy hősöknek halálok, a' kik emberi nemzetnek mesterséges fogyasztása, és egész Országoknak fel dullása által teszik magokat hahatatlannak, a' közönséges levelekben való ki hirdetésre méltok: sokkal inkább méltóbbak azok az örök emlékezetre, a' kik hasznos talentomaikkal, és e' világnak ajándékozott tudós munkáikkal, nemtsak a' velek együtt elő, hanem meg a' következő kezői maradékokat isból dogokká teszik. Illyetén nagy talentomú hasznos Tudós volt, *Berlini Professor Engel* úr, kinek *classicus* munkái sok száz esztendőök mulva is nagy becsben fognak lenni. Ő 61 esztendőök korában, *Magdeburgiának Parchim* nevű városában lakó 78 esztendőök öreg anyjának látogatására menvén, a' múlt Junius hólnapjában, meg betegedett, és minekutánna kedves szülő anyja eránt végső tiszteletét végbe vitte volna, meg is halálozott. A' kiknek ezt a' nagy embert, akár személy szerént, akár tudós munkáiban esmérni

szerentséjek volt, még most nem várt halálát, nagyon fájlallyák. A' Magy. Kurir egyik Iro-
jának is, Német Országban való lakásában, ezen
Tudosnak közelebb való esmeretségehez, és a'
vele való társalkodáshoz szerentséje volt.

Elegyes Dolgok.

A' Fels. Orosz Császár és Prussziai Király,
XVIII. Lajos Frantzia Örökösének penzióját egy-
más közt meg határoztak. I. Sándor Császár ma-
ga részéről 75000 rubelt ad a'jvégre esztendőn-
ként.

A' fő Conzulknak egy vér szerént való attya-
fia *Baroness Copnos*, a' ki számos esztendőt
töltött el Angliában Londonból Párisba utazott;
kedves atyafiától véven az oda való menetel-
re hivatalt.

Az utolsó Frantzia Királyi finansialis minis-
ter *Calonne*, Londonban való hosszas mülátása
után engedelmet nyert a' Frantzia Országba leen-
dő menetelre; sőt azt is megnyerte a' Fő Con-
zultól, hogy el hagyott öröklégei nékie vissza-
adatódjanak.

A' Porto-Farrajói erősségbe őrizetre szállítat-
tott 3000 főből álló Frantzia hadonaszának Ge-
neral *Rusca* a' commandirozója, a' ki is azokat
a' tengeri haradjokat, a' kik a' szomszéd tenger-
en tolvajoskodnak, és a' kereskedő hajókat
gyakorta nyughatatlanokdattatják, keményen sú-
dóztatja, és már is sokakat el fogatott közzülök.
A' Czefalóniai szigetben támadt pártosokat ek-
koráig sem lehetett egészen meg zabolázni.

Az Ammiensi békeségnek meg határozása
szerént a' Máltai szigetnek őrizetére 2000 főből
álló Nápolyi hadi sereg küldtetik, a' kik a' je-

Ienvaló hólnapban oda menvén, az ott lévő Anglus hadi népet fel váltyák.

A' múlt Májusnak 28: ik napján, egy Amerikából vissza tért Spanyol Orzági flegat, a' Király és kereskedők számára két millió piastert hozott onnan. — Több hasonló gazdag hajók is várattatnak onnan Spanyol Országba.

Magyar Ország.

Gömör Varmegyéből, Rosnyóiról Jun. 24: dik napján. „Melly igen vezedelemes legyen az igen érzékeny szívü felebarátink iránt keményen viseltetni, és mire viheti a' leg izelidebb embert is az indulatoknak hathatósága, bizonyította a' következendő eset, a' melly e' napokban egy a' Varmegyénkben lévő nagy Uradalomba illy formán történt. Egy azon Uraság Fel Tisztjei közül vásznának ki fejezítését reá bizza egy ez ideig fedhetetlen életü, és jámbor Al Tisztre. Ez egész kézséggel tellyesíteni akarván fel Tisztje kérését, a' vásznat ösmérésének oda adgya ki, fejezíteni. De csak hamar meg tudgya a' Fel Tiszt, hogy az ő vásznát, a' lok helyeken bevett szokás szerént, mésszel fejezitik; melly is nekik éppen nem tettvén, az Al Tisztet keményebben meg dorgállyá egy levél által vigyázatlanságáért. Ezen levélnek olvasására úgy el keseredett a' különben is igen érzékeny szívü Al Tiszt, hogy azon szempillantattól fogva magát egész en a' leg szomorúbb bánatnak adta, és szüntelen csak azzal foglalatostkodott képzelődése, hogy noha ugyan ő ártatlan volna, de többé nem remélhetné Fel Tisztjének jó indulattját megnyevni. Ezen tépelődése között végre annyira engedte magát az indulattul elragadtatni, hogy életének, a' bánattyának egyszerűmind véget vetni magá-

ban el-tökélléte, a' melly végre egykor tsak elő vesz egy kést, és azt úgy szúrja mellye tájába, hogy onnan okozott sebe bé nem gyógyíthatván, egy hét múlva meg-kellettett a' szerentsét'lennek halni, neveletlen árvái 's felesége szomorúságokra.

Rosnyó-ól, Juniusnak 26: ik napján. A' Siket Némak Institutuma Jólévdőinek nőltön nő a' száma. — A' múlt Májusban Kir. Udvarnok Tek. Domanóczy Zmeskál György úr, az ezen áldott végre szánt 100 aranyból, 100 forintot fizetett le, és a' többinek nem sokára leendő le fizetését is meg igrte. — Tek. Esztergom Vármegye az előbbi gyűjteményét több forintokkal szaporította, sőt a' szaporítás körül most is foglaltattya a' szolgabírák urakat. Azóltától fogva, a' Tek. Temesi Kir. Administratio quietantia mellett jelenti, hogy a' tiszelt Administratióban-lévő Tisztektől öszve szedett 334 forintokat, és 43 xrokat. — Most mind a' két Confeßiõh' lévő Superintendentiák gyűléseket tartván, a' fegedelem szedés körül hathatossan munkálódnak; reménylem is, hogy nem sokára nevezetessén meg szaporodik a' legedelem.

Másodszori Tudósítás.

Keszthelyen Nemes Szalé Vármegyében helyhezített Mező Városban, Georgikon nevezete alatt felállított Gazdasági foglalkoztatót tartó Majorban, e' most folyó 1802: ik éfztendőbéli jövő Augústus hónapnak végezetével két Stipendiumok üressen fognak maradni; mellyeknek el nyerésére alkalmatosság lévén, e' nevezett Georgikon' részéről minden olyas Ifjakoak tüknek az említett Stipendiumoktak megnyerésé' 's ettől fogva a' gazdaság megtanulására, 's

abban szerzett tudományok után Gazdasági Tiszt-
ságra kedvek volna, jelentetik, hogy magokat a'
következő September és October hónapokban
a' Georgikonbéli Elöljáróknál Személyessen be-
jelentsék. — A' Gazdaságot tanuló ilyen Ifjában,
akármelley vallású, születésű, vagy Nemzetbéli
légyen is az, megkívánandó tulajdonfágok ezek;
hogy ő a' Philosophiát, vagy legalább az alsóbb
hat Deák Oskolákat jól elvégezte, Deák, Magyar,
és Német nyelveken írjon, és beszéljen, az elvég-
zett tanulásáról, 's jó maga viseletéről hiteles bi-
zonyosság: és ajánló levelet mutasson, végtére ép,
és egészséges testü legyen. E' szerént azon két If-
jakkak, kik az megüresülendő Stipendiumoknak el-
nyerésére alkalmasoknak fognak találtatni élel-
mére és ruházatjára (szabad szálláson, fűtésen,
és gyertyán kívül) első esztendőre 100, második-
ra 120, harmadikra 150 forint adattatik; 's egy-
szersmind arról, ha a' három esztendőt, a' med-
dig a' Cursus szokott tartani, ditséretes előmenet-
tel elvégezéndik, hogy Gazdasági Tiszt. ságra
emeltetnek, bizonyossá tétetnek.

Minden egyéb Ifjakkak is, a' kik akár ön-
nön költségeken, akár más Jóltevők, vagy Atyok-
fiai segedelmével a' Georgikonban tanítandó Gaz-
daságbeli, Mathematica, és Physico-Veterinariai
Tudományokat tanulni, 's magokat a' külső Gaz-
daságbéli Tárgyokban is gyakorolni akarják, va-
lamint eddig, úgy ezután is (a' Georgikonbéli
Elöljáróknál megteendő Béjelerítés után) mind
ezekre való bejárás, 's kinek kinek tzeljához ké-
peft választandó Tudományoknak hallása, mellyek
így egy esztendő alatt is könnyen elvégeződhet-
nek, minden fizetés nélkül szabadon léfzen, tsu-
pán azon kötelezéssel, hogy magokat a' Georgi-
kon Törvényeihez, és rendtartásaihoz alkalmaz-
tassák, 's mind privátim, mind publice tartatni
szokott Examéneknek alá vessék.

D. D. S.